

เฉลยแบบฝึกหัดท้ายบทที่ 11

- 1** จริยธรรมที่มุ่งเน้นความเป็นส่วนตัว (information privacy) เกี่ยวข้องกับข้อมูลอะไรบ้าง จงยกตัวอย่างประกอบ

เกี่ยวข้องกับสิทธิและข้อมูลส่วนตัวของผู้ใช้งาน เช่น พฤติกรรมการใช้งานบนอินเทอร์เน็ตของนักท่องเที่ยวคนหนึ่ง อาจถูกติดตามหรือเฝ้าดูกิจกรรมที่ทำอยู่เพื่อเอาข้อมูลนั้นไปใช้ประโยชน์อื่น หรือมีการเอาฐานข้อมูลส่วนตัวรวมถึงอีเมลของสมาชิกผู้ใช้งานบนเครือข่ายส่งไปให้กับบริษัทผู้รับทำโฆษณาออนไลน์ เพื่อวิเคราะห์หาลูกค้ากลุ่มเป้าหมายว่าผู้ใช้รายใดเหมาะกับกลุ่มสินค้าที่จะโฆษณาประเภทไหนมากที่สุด จากนั้นจะจัดส่งโฆษณาไปให้ผ่านอีเมลเพื่อนำเสนอขายสินค้าต่อไป

- 2** จริยธรรมกับกฎระเบียบเกี่ยวข้องกันอย่างไร จงอธิบาย พร้อมยกตัวอย่างประกอบ

จริยธรรมไม่ใช่ข้อบังคับหรือกฎที่มีบทลงโทษตายตัว เป็นเหมือนสามัญสำนึกหรือความประพฤติปฏิบัติต่อสังคมในทางที่ดี และขึ้นอยู่กับกลุ่มสังคมหรือการยอมรับในสังคมนั้นๆเป็นหลัก กล่าวคือจะเกี่ยวข้องกับการคิดและตัดสินใจได้เองว่าสิ่งไหน ควร-ไม่ควร ดี-ไม่ดี ถูก-ผิด เป็นต้น ส่วนกฎระเบียบถือเป็นข้อห้าม โดยมีกรอบหรือรูปแบบที่ชัดเจนไปอย่างชัดเจน หากทำผิดแล้วอาจต้องมีบทลงโทษตามไปด้วย

จริยธรรมอาจเป็นบรรทัดฐานเพื่อสร้างกฎระเบียบที่ควรประพฤติปฏิบัติในสังคมร่วมกันได้ โดยมีบทลงโทษหรือวางแนวทางไว้อย่างชัดเจน

- 3** จงยกตัวอย่างของอาชญากรรมคอมพิวเตอร์อย่างน้อย 1 ตัวอย่างพร้อมทั้งหาวิธีป้องกันและแก้ไข โดยอธิบายประกอบ

ตัวอย่างเช่น การก่อวินาศกรรมด้วยโปรแกรมประสงค์ร้าย เช่น ไวรัสคอมพิวเตอร์ หนอนอินเทอร์เน็ต ม้าโทรจัน หรือการใช้สไปยาแวร์บางประเภทเพื่อติดตามข้อมูลของผู้ใช้ ซึ่งอาจทำให้เกิดความเสียหายหรือเกิดความรำคาญในการใช้งานได้ วิธีป้องกันที่ดีที่สุดคือ ควรติดตั้งโปรแกรมป้องกันไวรัสรวมถึงโปรแกรมป้องกันหรือกำจัดสไปยาแวร์เหล่านั้นไว้ในเครื่องที่ใช้งานด้วย เพื่อคอยตรวจสอบและติดตามการบุกรุกของโปรแกรมประสงค์ร้ายเหล่านี้ และหมั่นปรับปรุงตัวโปรแกรมให้มีข้อมูลที่ใหม่เสมอ

- 4** การหลอกลวงเหยื่อแบบ Phishing มีลักษณะอย่างไร จงอธิบาย

เป็นการหลอกเอาข้อมูลส่วนตัวของผู้ใช้งานที่สำคัญๆ เช่น รายละเอียดหมายเลขบัตรเครดิต ชื่อผู้ใช้หรือรหัสผ่านในการทำธุรกรรมบนอินเทอร์เน็ต โดยส่งอีเมลหลอกลงไปยังสมาชิกหรือผู้ใช้บริการตัวจริงเพื่อขอข้อมูลบางอย่างที่จำเป็น โดยใช้คำกล่าวอ้างที่เขียนขึ้นมาเอง พร้อมทั้งแจ้ง URL ที่ต้องกรอกข้อมูล โดยมีปลายทางคือหน้าเว็บเพจที่ทำเลียนแบบกับระบบจริงให้เหยื่อตายใจเพื่อกรอกข้อมูลและหลงเชื่อในที่สุด ซึ่งจริงๆแล้วคือ URL ของผู้ไม่ประสงค์ดีที่นั่นเอง เมื่อผู้ใช้ขาดความรอบคอบและเผลอคลิกป้อนข้อมูลส่วนตัวเข้าไป เช่น หมายเลขบัตรเครดิต ข้อมูลดังกล่าวก็จะถูกเก็บไว้และเอาไปใช้ในทางที่อาจทำให้เกิดความเสียหายต่อสมาชิกผู้นั้นได้

5 BSA จัดตั้งขึ้นมาเพื่อวัตถุประสงค์ใด และเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ด้านใดมากที่สุด จงอธิบาย

เพื่อเป็นการควบคุมและดูแลเรื่องการละเมิดลิขสิทธิ์รวมถึงการทำความเข้าใจกับผู้บริโภคให้ตระหนักถึงการใช้งานของโปรแกรมที่ถูกต้องและไม่ผิดกฎหมาย เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ด้านการขโมยโปรแกรมหรือ software theft ซึ่งบริษัทใหญ่ผู้ผลิตขนาดใหญ่ได้รับความเสียหายเป็นอย่างมาก จึงมีการรวมตัวขึ้นเพื่อตั้งเป็นหน่วยงานกำกับและดูแลโดยเฉพาะเรียกว่า BSA หรือ business software alliance

6 ข้อปฏิบัติที่ควรต้องทำในการป้องกันไวรัส มีอะไรบ้าง จงยกตัวอย่างมาอย่างน้อย 5 ประการ

สิ่งที่ควรทำในการป้องกันไวรัส ยกตัวอย่างได้ดังนี้

■ ติดตั้งโปรแกรมป้องกันไว้ในเครื่อง

เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบและเฝ้าระวังไวรัสที่จะเกิดขึ้นใหม่ สามารถติดตั้งโปรแกรมเหล่านี้ไว้ได้ ซึ่งช่วยลดปัญหาต่าง ๆ ลงไปได้มาก และบางตัวสามารถที่จะกำจัดหรือซ่อมแซมไฟล์ที่เสียหายได้ด้วย

■ ไม่รับหรือเปิดอ่านไฟล์ที่แนบมากับจดหมายอิเล็กทรอนิกส์จากรายชื่อคนติดต่อแปลกหน้า

บางครั้งอาจมีไวรัสที่แพร่กระจายมาทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ด้วย หากเป็นเมลล์ของผู้ส่งที่แปลกหน้าหรือไม่คุ้นรายชื่อก็ไม่ควรจะกดหรือเปิดอ่านไฟล์ที่แนบมากับจดหมาย เนื่องจากอาจเป็นโปรแกรมประสงค์ดีที่จะมาก่อความระบอบของเราเอง หากไม่คุ้นควรลบทิ้งเสียแล้วจัดการตั้งค่าการรับในโปรแกรมที่ใช้ได้อย่างถูกต้อง ก็จะป้องกันปัญหาได้ส่วนหนึ่ง

■ ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับไวรัสใหม่ ๆ อยู่เสมอ

ในการติดตามและเฝ้าระวังเกี่ยวกับไวรัส ผู้ใช้งานควรศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับไวรัสสายพันธุ์ใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นอยู่เสมอ เพื่อให้ทราบถึงความรุนแรงและผลที่จะได้รับ รวมถึงวิธีการป้องกันและแก้ปัญหาเบื้องต้นได้ ซึ่งมีเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลเหล่านี้อยู่มากมายทั้งในและต่างประเทศ

■ ควรดาวน์โหลดข้อมูลหรือไฟล์จากเว็บไซต์ที่น่าเชื่อถือ

การใช้งานอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการดาวน์โหลดไฟล์หรือข้อมูลเพื่อเก็บไว้ในเครื่อง ควรเลือกเว็บไซต์หรือแหล่งข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ เนื่องจากอาจมีโปรแกรมหรือไฟล์ที่แฝงตัวในรูปของโปรแกรมประสงค์ร้ายพุ่งมาให้ใช้ด้วยนั่นเอง

■ ไม่ควรแชร์หรือแบ่งปันไฟล์ในเครื่องให้กับผู้อื่นเกินความจำเป็น

ในการใช้งานกับเครือข่ายซึ่งมีผู้ร่วมกันใช้หลาย ๆ คน เช่น เครือข่ายในสำนักงาน บ้านหรือเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ไม่ควรจะแบ่งปันหรือแชร์ไฟล์ในเครื่องเกินความจำเป็น เนื่องจากอาจจะเป็นช่องโหว่ให้ผู้ไม่ประสงค์ดีลักลอบเอาโปรแกรมบางอย่างมาก่อวินาศภัยได้ หากต้องการแบ่งปันหรือแชร์ไฟล์ ควรมีการกำหนดสิทธิการเข้าถึงอย่างชัดเจน ว่าจะให้ใครเข้าได้ ใครที่ไม่มีสิทธิเข้า เป็นต้น

7 การสำรองข้อมูลคืออะไร สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างไร จงอธิบายพร้อมยกตัวอย่าง

การทำซ้ำข้อมูล ไฟล์ หรือโปรแกรมที่มีอยู่ในพื้นที่เก็บข้อมูล ประโยชน์คือ เราสามารถเอาข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้กลับมาใช้ได้อีกเมื่อข้อมูลต้นฉบับนั้นเกิดสูญหายหรือถูกทำลายไป เช่น ฮาร์ดดิสก์เสียหรือถูกโจมตีด้วยไวรัสคอมพิวเตอร์ หากไม่มีการสำรองข้อมูลแล้ว เมื่อมีเหตุการณ์ร้ายแรงเกิดขึ้นดังกล่าว อาจส่งผลเสียหายได้

วิธีการสำรองข้อมูลอาจทำทั้งระบบหรือเพียงแคบบางส่วน โดยเลือกใช้โปรแกรมยูทิลิตี้บางประเภทเพื่อสำรองข้อมูลเก็บลงสื่อบางประเภท เช่น ฮาร์ดดิสก์หรือซีดีรอม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าข้อมูลมีความสำคัญมากน้อยเพียงไร หากมีความสำคัญมากอาจต้องสำรองทุกวันหรือทุกสัปดาห์ แต่หากข้อมูลนั้นมีความสำคัญน้อยอาจทำการสำรองเพียงแค่วันหนึ่งหรือเดือนหนึ่งก็เพียงพอ

8 การป้องกันการทำซ้ำหรือละเมิดลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ ควรทำอย่างไรบ้าง จงอธิบาย

วิธีป้องกันการทำซ้ำ อาจบันทึกข้อมูลซีดีซอฟต์แวร์แบบพิเศษ ซึ่งอาจใช้การเข้ารหัสข้อมูลบางอย่างเพื่อไม่ให้สามารถทำซ้ำได้โดยง่าย มีการใช้ serial number ซึ่งเป็นอักขระที่ต้องป้อนก่อนใช้งานหรือลงโปรแกรม รวมถึงกำหนดสิทธิต่าง ๆ เช่น กำหนดว่าจะนำไปใช้กับคอมพิวเตอร์ได้กี่เครื่อง หากเกินกว่านั้นจะไม่สามารถใช้ได้ เป็นต้น

9 แยกเกอร์และแครกเกอร์ มีความแตกต่างกันอย่างไรบ้าง จงอธิบายพร้อมยกตัวอย่างประกอบ

แยกเกอร์จะแอบลักลอบเข้าไปดูข้อมูลของผู้อื่น เพียงเพื่อทดสอบความรู้ของตนเองเท่านั้น โดยเจตนาแล้วไม่ได้มุ่งร้ายต่อข้อมูลแต่อย่างใด ส่วนแครกเกอร์จะมีเจตนาที่ต่างกันอย่างสิ้นเชิง ซึ่งจะสร้างความเสียหายที่รุนแรงกว่า

แยกเกอร์บางคนอาจเข้าไปหาจุดบกพร่องต่างๆของระบบเครือข่ายแล้วทำการแจ้งให้กับผู้ดูแลระบบด้วยว่า ระบบเครือข่ายนั้นบกพร่องและควรแก้ไขข้อมูลส่วนใดบ้าง แต่แครกเกอร์อาจนำเอาข้อมูลที่พบนั้นไปแก้ไข เปลี่ยนแปลงหรือทำลายทิ้ง เพื่อจงใจให้เกิดความเสียหายโดยตรง ซึ่งถือได้ว่าเป็นกลุ่มบุคคลที่มีความร้ายแรงมากในยุคปัจจุบัน

10 ท่านคิดว่ากรณีที่มีการนำภาพลับเฉพาะของดารานำไปเผยแพร่บนเว็บไซต์นั้น ผู้กระทำขาดจริยธรรมในด้านใด จงอธิบายพร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบ

จากกรอบแนวคิดทางด้านจริยธรรมที่เกี่ยวข้องในยุคสังคมสารสนเทศ กรณีดังกล่าวถือเป็นการกระทำที่ขาดจริยธรรมด้านความเป็นส่วนตัว (information privacy) ได้ เนื่องจากผู้ที่โดนกระทำคือดารานำหรือนักแสดง ถูกละเมิดสิทธิโดยตรงซึ่งผู้เสียหายอาจไม่ต้องการให้นำภาพดังกล่าวออกเผยแพร่สู่สาธารณะชนได้ แต่กลับมีบุคคลบางกลุ่มนำออกมาโดยไม่ได้รับอนุญาต โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับการนำเสนอข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตที่แพร่กระจายข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งอาจส่งผลเสียหายต่อภาพลักษณ์หรือการทำงานของดาราคงดังกล่าวได้ ซึ่งอาจนำมาสู่การฟ้องร้องและเป็นคดีความตามมาได้นั่นเอง